

La tranquil·litat perduda en un llindar del món

Vivim en una societat absorta per la cultura urbana i, tot i així, a hores d'ara encara hi ha petits racons de la nostra geografia regional que s'interpreten com a símbols de delit, repòs i calma. Tossa de Mar n'és un exemple clar, un emblemàtic poble de la Costa Brava que, gràcies al seu emplaçament, al mar que l'acompanya i a la llum que es reflecteix en els seus carrers, ha sabut conservar la bellesa impassible i serena que sorgeix de les seves pròpies entranyes.

Malgrat que sembli fins i tot contradictori, Tossa de Mar no ha viscut mai ancorada en el temps, ni allunyada dels esdeveniments que han marcat la nostra història, sinó que fins i tot hi ha participat activament i ens ha deixat un llegat artístic i documental prou important com per fer-ne esment i entretenir-nos a analitzar-lo. Això és precisament el que han fet Glòria Bosch i Susanna Portell en el comissariat de l'exposició que durant els mesos de juliol, agost i setembre passats s'ha pogut veure a la Fontana d'Or de Girona i que portava per títol «Berlín, Londres, París, Tossa... la tranquil·litat perduda». En aquesta mostra s'ha resseguit l'activitat artística i cultural en què va estar immersa Tossa des del principi del segle passat, en ser refugi d'un gran nombre d'intel·lectuals i artistes que fugien dels conflictes bèl·lics, protagonistes de l'Europa d'aquell moment.

Així, Tossa es convertí en el medi natural més idoni per portar a terme el tipus de vida que tots ells anhelaven. El catàleg que s'ha editat per a la mostra inclou una enumeració de més de tres-cents artistes i grans prohoms del món cultural (catalans i estrangers exiliats), dels quals es coneix la seva presència a Tossa de Mar durant el període d'entreguerres. Cal destacar Joan Maragall, Rafael Benet, Francesc Domingo, Josep Palau, Laureà Barrau, Otto Lloyd, Dora Maar, André Masson, Olga Sacharoff, Francis Picabia, Mela Muter, Pere Créixams, George Kars, Enric Casanovas, Jean Metzinger, Josep Mompou, Peter Janssen, Oswald Petersen, Oscar Zügel o Marc Chagall.

L'exposició s'ha conformat no només d'una gran representació d'obra pictòrica i gràfica, sinó també d'un considerable compendi d'elements

documentals (llibres, publicacions, cartes, i fins i tot icones de l'època, com una caixa de mariner), que han ajudat l'espectador a empatitzar amb el moment històric que van viure a Tossa els protagonistes de l'exposició. Amb aquesta mostra, doncs, Glòria Bosch i Susanna Portell ens han ensenyat com aquest petit municipi de la costa es va

anar transformant a través dels sentiments i de les passions dels intel·lectuals i dels artistes que hi arribaren (provinents de Berlín, Londres, París i molts altres indrets més), aixoplugant-se sota els seus carrers i cases, tot esperant recuperar una tranquil·litat perduda i oblidada per la guerra i per la por.

Ibet Vila i Tráfach

Mela Muter, Tossa de Mar, 1927.

